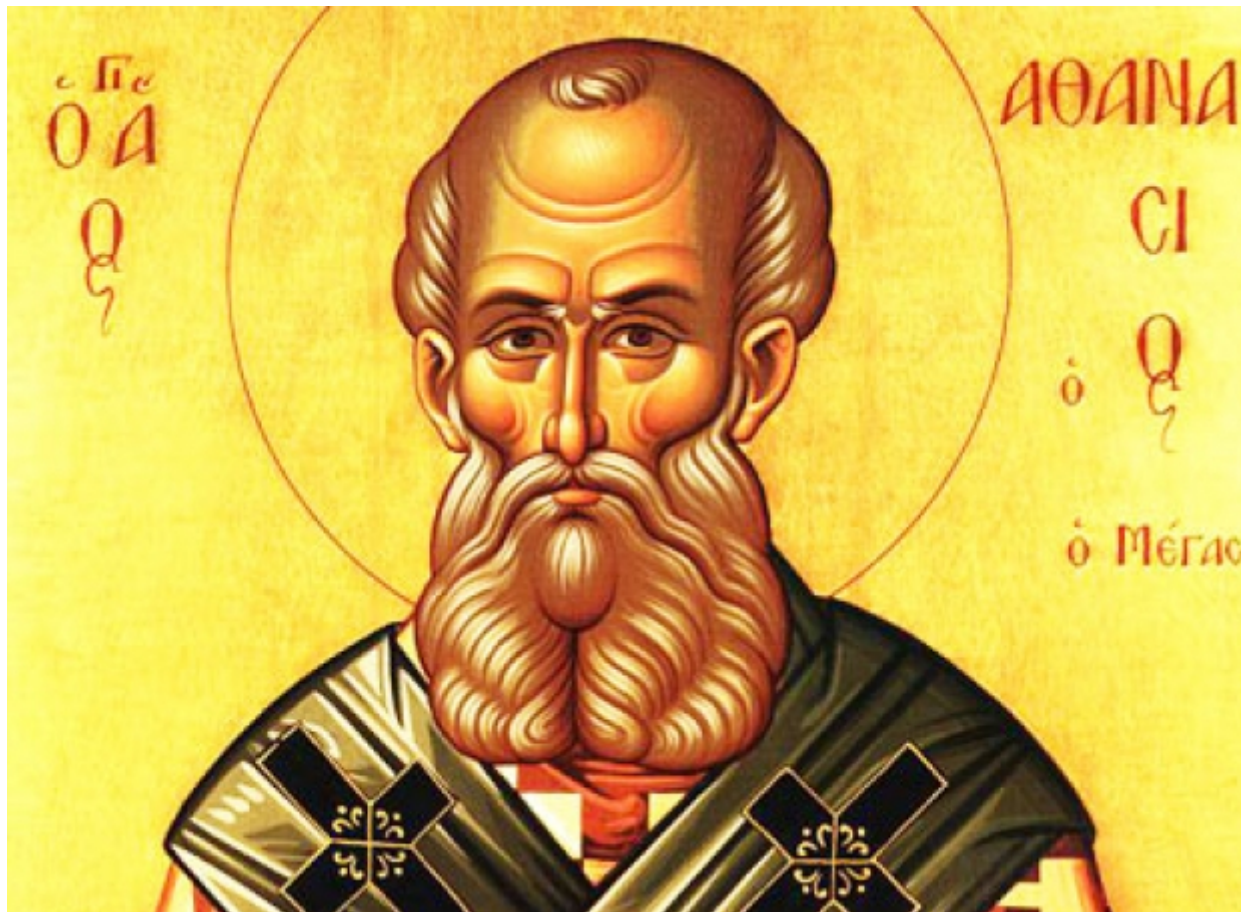

Αθανάσιον και θανόντα ζην λέγω. Οι γαρ δίκαιοι ζώσι και τεθνηκότες.

/ [Γνώμες](#)

• Γράφει ο Παναγιώτης Μυργιώτης, Μαθηματικός

Ο Μέγας Αθανάσιος ή Άγιος Αθανάσιος ή Αθανάσιος Αλεξάνδρειας ήτο Ορθόδοξος Πατριάρχης Αλεξάνδρειας και η προσωπικότητά του σφράγισε τα δρώμενα της εποχής του. Μαχητής αταλάντευτος και αγωνιστής της Ορθοδοξίας. Ανυποχώρητος ήλθε σε σύγκρουση με τους ισχυρούς της εποχής, εξορίστηκε και ταλαιπωρήθηκε.

Ας δούμε τα πράγματα με τη σειρά. Υιός ευσεβούς οικογενείας έδειξε από μικρός την ιερατική του κλίση, αφού παρίστανε τον ιερέα και βάπτιζε πιστούς. Από τις περιγραφές του Γρηγορίου Θεολόγου αλλά και από τα συγγράμματά του βγαίνει το συμπέρασμα ότι είχε αποκτήσει στην Κατηχητική Σχολή Αλεξάνδρειας θεολογικότατη μόρφωση αλλά και εγκύκλιες γνώσεις. Η γνωριμία του με τον Μέγα Αντώνιο τον επηρέασε στην πορεία της ζωής του και εις την διαμόρφωση του

ήθους του.

Κατά την δεύτερη εικοσαετία του τετάρτου αιώνας ξεσπά η αίρεση του Αρείου. Ο Αθανάσιος τότε ήταν λαϊκός, αλλά δεν έμεινε αδρανής. Μάχεται την αίρεση γράφοντας κείμενα όπως το «Κατά Ειδώλων» και το «Περί Ενανθρωπήσεως του Λόγου».

Το 325 έχει χειροτονηθεί διάκονος και συμμετέχει ενεργά εις την Α΄ οικουμενική Σύνοδο, την οποία συγκάλεσε ο αυτοκράτορας Μέγας Κωνσταντίνος για να διευθετηθεί το πρόβλημα που ταλάνιζε τις εκκλησίες.

Το 328 ,σε ηλικία 33 ετών, με σύμφωνη γνώμη κλήρου και λαού χειροτονείται επίσκοπο, διάδοχος του κοιμηθέντα πνευματικού πατέρα του και επισκόπου Αλεξανδρείας Αλεξάνδρου.

Ως Πατριάρχης έκανε πολύ σημαντικό έργο. Μελέτησε τις ανάγκες κληρικών και λαϊκών για την εναρμόνιση των ρόλων τους και την καλύτερη δυνατή συμβίωση στο εκκλησιαστικό πλαίσιο.

Ανέπτυξε έντονη αντιαρειτική δράση με κύριο στόχο την διάδοση του «ορθού» δόγματος περί της ομοουσιότητας του Πατρός και του Υιού. Υπήρξε πρωταγωνιστής μεγάλου και πλουσίου φιλανθρωπικού έργου στην περιοχή της Αλεξανδρείας.

Ο Μέγας Αθανάσιος, ο επονομαζόμενος και «στύλος της Ορθοδοξίας», ποίμανε τον λαό του για 46 έτη, από τα οποία 17 τα πέρασε στην εξορία.

Ο Άρειος καταδικάστηκε από την Α΄ Οικουμενική Σύνοδο και μολονότι καθαιρέθηκε και εξορίστηκε, δεν μετανόησε. Ο Αυτοκράτορας Κωνσταντίνος επηρεασθείς από τον Ευσέβιο Νικομήδειας διέταξε ο Άρειος να γίνει δεκτός. Η απόφαση αυτή βρίσκει τον Αθανάσιο αντίθετο, γιατί η απόφαση αυτή ήταν αντίθετη και συγκρούονταν με τις αποφάσεις της συνόδου της Νίκαιας. Οι «αρειανιστές» επίσκοποι βρήκαν την ευκαιρία να εκδιώξουν τον Αθανάσιο, συνασπίστηκαν με άλλους επισκόπους και έστειλαν αντιπροσωπεία στον Αυτοκράτορα κατηγορώντας τον Αθανάσιο για φορολογία του Λαού υπέρ της Εκκλησίας, μαγείας και πορνείας. Συγκλήθηκε σύνοδος στην Καισάρεια στην οποία δεν παραβρέθηκε, διότι ήταν πλεκτάνη των αντιπάλων του. Ο αυτοκράτορας ορίζει δεύτερη σύνοδο στην Τύρο και στέλνει μήνυμα στον Αθανάσιο να παραστεί, γιατί διαφορετικά θα ασκήσει βία εναντίον του. Παρίσταται και καταρρίπτει όλες τις κατηγορίες εις βάρος του.

Μετά την αθώωσή του νοιώθει ότι απειλείται η ζωή του και μεταβαίνει στην Κωνσταντινούπολη για να ζητήσει την προστασία του Αυτοκράτορα. Οι αντίπαλοί του πέτυχαν όχι μόνο να μη τον δεκτεί ο αυτοκράτορας, αλλά και να τον εξορίσει

στην Γαλατία . Ο αυτοκράτορας ήταν δυσαρεστημένος από την κριτική που του ασκούσε ο Αθανάσιος. Μετά τον θάνατο του Κωνσταντίνου το 337 ο Αθανάσιος επιστρέφει στην Αλεξάνδρεια και γίνεται ενθουσιωδώς δεκτός.

Οι συκοφαντίες συνεχίζονται και ο Αθανάσιος συγκαλεί σύνοδο 100 επισκόπων, η οποία διακηρύσσει την αθωότητά του. Οι Αρειανοί συγκαλούν σύνοδο και πείθουν τον νέο «φιλοαρειανό» αυτοκράτορα Κωνσταντίο και τον εξορίζει εις την Ρώμη, όπου ο επίσκοπός της Ιούλιος συγκαλεί σύνοδο που αθώνει τον Αθανάσιο και διακηρύσσει την πίστη της στο σύμβολο της Νίκαιας. Ο Κωνσταντίος πιέζει τον αδελφό του Κώνστα να παρατείνει την εξορία παρά την αθωωτική απόφαση της συνόδου της Ρώμης. Αποτέλεσμα, να επιστρέψει μετά από έξι χρόνια εξορίας.

Το 356 ο Κώνστας δολοφονείται και έτσι ο Κωνσταντίος γίνεται μονοκράτορας του ανατολικού και δυτικού τμήματος της αυτοκρατορίας. Οι Αρειανοί επίσκοποι δεν χάνουν την ευκαιρία. Συγκαλούν σύνοδο, καθαιρούν τον Αθανάσιο και στέλνουν 5000 στρατιώτες υπό τον Ρωμαίο στρατηλάτη Συριανό για να τον εξοντώσουν. Ο Αθανάσιος βρίσκεται σε έναν ναό και τελεί παννυχίδα. Φυγαδεύεται κρυφά και καταφεύγει στην έρημο. Την περίοδο αυτή βρίσκει ευκαιρία ο Αθανάσιος να γράψει ένα σημαντικό αριθμό έργων του και συγχρόνως διεξάγει αγώνα κατά του Αρειανισμού.

Ο Κώνστας κοιμάται και ο διάδοχός του Ιουλιανός ανακαλεί όλους τους εξορισθέντες, μεταξύ αυτών και τον Αθανάσιο. Ο Ιουλιανός θέλει να επαναφέρει την ειδωλολατρία και ο Αθανάσιος μάχεται για την αποκατάσταση της Εκκλησίας. Πράγματα αντίθετα. Τα πληροφορείται ο Ιουλιανός και διατάζει την εξορία του Αγίου στην Θηβαΐδα το 367 μέχρι τον θάνατο του Ιουλιανού. Επιστρέφει και επιδίδεται απρόσκοπτα το έργο του μέχρι το Ουαλεντινιανός Α, ο οποίος ήταν οπαδός του Αρείου, τον εκδιώκει ξανά . Φοβούμενος την οργή του Λαού εναντίον του, τέσσερεις μήνες μετά ανακαλεί την εξορία του Αγίου, η οποία ήταν και η τελευταία του.

Χαρακτηριστική φράση του Αγίου Αθανασίου είναι η «Ο Πατήρ διά του Λόγου εν τω Πνεύματι ενεργεί και δίδωσι τα πάντα». Ο Μέγας Αθανάσιος έχει τονίσει ότι το Άγιο Πνεύμα δεν είναι κτίσμα, αλλά είναι κατά φύση άκτιστο (δηλαδή αδημιούργητο) και ομοούσιο (δηλαδή έχει την ίδια ουσία) με τον Πατέρα και τον Υιό. Πιο απλά, το Άγιο Πνεύμα είναι ένα από τρία Πρόσωπα της Αγίας Τριάδος που έχει τέλεια την θεότητα.

Πλούσιο το συγγραφικό έργο του Αγίου παρά τις διώξεις και την ταλαιπωρία. Δεν σώθηκαν όλα τα έργα του και από τα διασωθέντα μερικά έχουν νοθευτεί.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία τιμά τη μνήμη του Αγίου Αθανασίου δύο φορές το χρόνο.

Στις 2 Μαΐου, που είναι και η ημερομηνία κοίμησής του και στις 18 Ιανουαρίου μαζί με τον Άγιο Κύριλλο.